

YEREL İDARELER TARAFINDAN SUNULAN ULUSAL KAMU HİZMETLERİNİN DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF THE STATUS OF NATIONAL PUBLIC SERVICES PROVIDED BY LOCAL ADMINISTRATIONS

Özlem USTA*

ÖZ

Tüm kamu hizmetlerinin merkezden yürütülmesinin zorluğu ve hizmetten yararlananların da hizmet sunumuna katılımının sağlanması gerekliliği nedeniyle birtakım hizmetlerin yerel düzeyde sunulması uygun görülmektedir. Yerel düzeydeki hizmetler, merkezi idarenin taşra teşkilatı tarafından veya yerel idareler tarafından yürütülebilir. Bir hizmetin bunlardan hangisinin görev alanına girdiği noktada ulusal hizmet-yerel hizmet ayrımı yapılarak o hizmetin sağladığı faydanın coğrafik boyutu değerlendirilir. Kamu hizmetlerinin sağladığı faydanın coğrafik değerlendirmesine göre, bir hizmetin yürütülmesi toplumun tüm bireylerinin menfaatine oluyor ve faydası bireyin taleplerini aşarak toplumsal niteliğe ulaşıyorsa bu ulusal bir kamu hizmetidir ve merkezi idare tarafından görülmelidir. Diğer taraftan, bir hizmetin yürütülmesi yalnız o hizmetin sunulduğu alan itibarıyla o coğrafyada yaşayan kimseleri ilgilendiriyor ve onların menfaatine görülüyorsa bunlar yerel kamu hizmetidir ve yerel idareler tarafından görülmelidir. Çalışmada öncelikle bu doğrultuda kamu hizmetlerinin sunumundaki coğrafik ayrım ve ayrımın hukuki dayanağı ile kriterleri incelendikten sonra merkezi idare tarafından sunulması gereken ulusal kamu hizmetlerine yer verilmiş ve daha sonra yerel idare

* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İdare Hukuku Ana Bilim Dalı
Araştırma Görevlisi
ustao@ankara.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6035-8456

Özlem USTA

kavramına geçiş yapılmış ve yerel idarelerin sunmakla görevli olduğu hizmetlere mevzuatıyla birlikte göz atılmıştır. Nihayet, ulusal kamu hizmeti niteliğindeki birtakım hizmetlerin görülmesinde yerel idarelere yüklenen görevler ile yerel kamu hizmeti olmakla birlikte yerel idarelerin hizmet sınırları dışına çıkarak yürütmüş olduğu hizmetler değerlendirilmiştir. Ayrıca, yerel düzeyde sunulabilecek birtakım hizmetlerin de farklı sebeplerden dolayı yerel idarelere devredilmesinden kaçınılması hallerine de son başlıkta yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Hizmeti, Ulusal Kamu Hizmeti, Yerel İdareler, Yerel Hizmet, Subsidiarite (Hizmette Yerellik)

ABSTRACT

Due to the difficulty of centralisation of all public services and the necessity to ensure the participation of service beneficiaries in service provision, it is deemed appropriate to provide some services at the local level. Services at the local level may be provided by the provincial organisation of the central administration or by local administrations. Where a service falls under the responsibility of one of these organisations, a distinction is made between national and local services and the geographical dimension of the benefit provided by that service is assessed. According to the geographical assessment of the benefit provided by public services, if the execution of a service is for the benefit of all members of society and its benefit goes beyond the requirements of the individual and reaches a social character, it is a national public service and should be executed by the central administration. On the other hand, if the provision of a service concerns and benefits only the people living in the geographical area where the service is provided, it is a local public service and should be provided by local administrations. This study first analyses the geographical distinction in the provision of public services and the legal basis and criteria for this distinction, then includes the national public services that must be provided by the central administration, then introduces the concept of local administration and examines the services that local administrations are responsible for providing, together with their legislation. Finally, it assesses the obligations imposed on local administrations in the provision of certain services that are national public services and the services that are local public services but are provided by local administrations beyond their service boundaries. It also examines the cases in which certain services that can be provided at local level are not subject to the national public service obligation.

Keywords: Public Service, National Public Service, Local Administrations, Local Service, Subsidiarity